

Förordningsmotiv

Förordning om omfattning av tiden för lärares och förskollärares undervisningsuppdrag

Fm 2026:1

Utfärdad den 25 juni 2026

Regeringen föreskriver följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om reglering av omfattningen av tiden för lärares och förskollärares undervisningsuppdrag.

Förordningen är meddelad med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen och 2 kap. 12 a § skollagen (2010:800).

Ord och uttryck

2 § Ordet undervisning har i denna förordning samma innebörd som i skollagen (2010:800).

Med undervisningstid avses i denna förordning den tid som lärare lägger på att genomföra undervisningen.

Med planering och uppföljning avses sådan planering och uppföljning som ingår i undervisningsuppdraget enligt 2 kap. 12 a § första stycket skollagen.

Intervaller för den största omfattningen av undervisningstiden för lärare i vissa skolformer

3 § Vid heltidstjänstgöring ska en lärares undervisningstid under ett läsår som mest vara inom intervallet

1. 550–650 timmar för lärare i årskurserna 1–6 i grundskolan, anpassade grundskolan, sameskolan och årskurserna 1–7 i specialskolan,

2. 500–600 timmar för lärare i årskurserna 7–9 i grundskolan, anpassade grundskolan och årskurserna 8–10 i specialskolan,

3. 450–650 timmar för lärare i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan som undervisar i karaktärsämnen som har en yrkesinriktad profil, och

4. 450–550 timmar för övriga lärare i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan.

För lärare som har en lägre sysselsättningsgrad än heltid ska förhållandet mellan undervisningstiden och arbetstiden motsvara det som gäller vid heltidstjänstgöring.

Omfattning av tiden för lärares planering och uppföljning av undervisningen

4 § För planering och uppföljning av undervisningen ska det avsättas tid som minst motsvarar undervisningstiden för lärare i

1. grundskolan årskurs 1–6,
2. anpassade grundskolan,
3. specialskolan årskurs 1–7, och
4. sameskolan.

5 § Utöver den tid som anges i 4 § ska det för planering och uppföljning av undervisningen avsättas tid som motsvarar ytterligare minst 10 procent av undervisningstiden för lärare i

1. årskurs 7–9 i grundskolan,
2. årskurs 8–10 i specialskolan, och
3. anpassade gymnasieskolan.

6 § Utöver den tid som anges i 4 § ska det för planering och uppföljning av undervisningen avsättas tid som motsvarar ytterligare minst 20 procent av undervisningstiden för lärare i gymnasieskolan.

7 § För lärare i kommunal vuxenutbildning ska det för planering och uppföljning av undervisningen avsättas tid som minst motsvarar 50–120 procent av undervisningstiden.

Faktorer som påverkar omfattningen av lärares tid för undervisningsuppdraget

8 § Vid bedömning av vilken tid en lärare behöver för de olika delarna av sitt undervisningsuppdrag i enlighet med 3–7 §§ ska hänsyn tas till

1. elevgruppernas storlek,
2. antalet elever som läraren regelbundet möter i undervisningen,
3. antalet elever i behov av särskilt stöd, och
4. andra omständigheter av betydelse för elever eller lärare.

När bedömningen enligt första stycket är att en lärare har goda förutsättningar får läraren ges den största omfattningen av undervisningstiden enligt intervallen i 3 § och den minsta omfattningen av tiden för planering och uppföljning enligt 4–7 §§. Lärare som har mindre goda förutsättningar ska ges mindre undervisningstid och mer tid för planering och uppföljning.

Den minsta omfattningen av tiden för planering och uppföljning av undervisningen för lärare i fritidshemmet

9 § För lärare ska det vid heltidstjänstgöring i fritidshemmet avsättas minst 5 timmar per vecka för planering och uppföljning av undervisningen i fritidshemmet. För lärare som har en lägre sysselsättningsgrad än heltid ska förhållandet mellan arbetstiden och tiden för planering samt uppföljning motsvara det som gäller vid heltidstjänstgöring.

Vid bedömning av hur mycket tid som ska avsättas för planering och uppföljning av undervisningen ska hänsyn tas till

1. elevgruppens storlek,
2. antalet lärare som undervisar i elevgruppen,
3. antalet elever i behov av stöd, och
4. andra omständigheter av betydelse för elever eller lärare i fritidshemmet.

När bedömningen enligt andra stycket är att en lärare har goda förutsättningar får läraren ges den minsta omfattningen av tiden för planering och uppföljning. Lärare som har mindre goda förutsättningar ska ges mer tid för planering och uppföljning.

10 § För förskollärare ska det vid heltidstjänstgöring i förskolan avsättas minst 5 timmar per vecka för planering och uppföljning av undervisningen. För förskollärare som har en lägre sysselsättningsgrad än heltid ska förhållandet mellan arbetstiden och tiden för planering samt uppföljning motsvara det som gäller vid heltidstjänstgöring.

Vid bedömning av hur mycket tid som ska avsättas för planering och uppföljning av undervisningen ska hänsyn tas till

1. barngruppernas storlek,
2. antalet förskollärare som undervisar i barngruppen,
3. antalet barn i behov av särskilt stöd, och
4. andra omständigheter av betydelse för barn eller förskollärare.

När bedömningen enligt andra stycket är att en förskollärare har goda förutsättningar får förskolläraren ges den minsta omfattningen av tiden för planering och uppföljning. Förskollärare som har mindre goda förutsättningar ska ges mer tid för planering och uppföljning.

Undantag från omfattningen av tiden

11 § Det får göras vissa undantag från omfattningen av tiden i 3–8 §§. Detta gäller om läraren

1. bedömer att det inte får negativa konsekvenser för undervisningens kvalitet eller lärarens arbetssituation i övrigt,
2. vid ett fåtal tillfällen per termin vikarierar enstaka timmar som i huvudsak planeras och följs upp av ordinarie lärare, eller
3. undervisar en enskild elev eller en mindre elevgrupp.

Undantag enligt första stycket ska ske restriktivt och får bara göras om läraren vid en helhetsbedömning får goda förutsättningar att bedriva undervisning och en rimlig arbetssituation och kvaliteten på undervisningen inte riskeras.

Undantag enligt första stycket 1 får endast ske på lärarens eget initiativ.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2027.

På regeringens vägnar

NINA LARSSON

Eva Lenberg
(Utbildningsdepartementet)

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om reglering av omfattningen av tiden för lärares och förskollärares undervisningsuppdrag.

Förordningen är meddelad med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen och 2 kap. 12 a § skollagen (2010:800).

I paragrafen finns inledande bestämmelser till förordningen.

I *första stycket* anges vad bestämmelserna i förordningen handlar om.

Andra stycket innehåller en upplysning om att förordningen är meddelad dels med stöd av bemyndiganden i 2 kap. 12 a § skollagen (2010:800) andra och tredje styckena, dels med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen, se upplysningsbestämmelserna i 2 kap. 12 a § andra och tredje styckena skollagen.

Ord och uttryck

2 § Ordet undervisning har i denna förordning samma innebörd som i skollagen (2010:800).

Med undervisningstid avses i denna förordning den tid som lärare lägger på att genomföra undervisningen.

Med planering och uppföljning avses sådan planering och uppföljning som ingår i undervisningsuppdraget enligt 2 kap. 12 a § första stycket skollagen.

Paragrafen innehåller bestämmelser som förklarar vissa grundläggande begrepp i förordningen.

I *första stycket* anges att ordet undervisning i denna förordning har samma innebörd som i skollagen (2010:800). En definition av undervisning finns i 1 kap. 3 § skollagen.

I *andra stycket* anges att med undervisningstid avses i förordningen den tid som lärare lägger på att genomföra undervisningen. Lärare kan ibland genomföra andra uppgifter på lektioner som inte är undervisning, t.ex. vara elevstöd på en lektion som leds av en annan lärare eller vakta en kontroll vid orientering på en idrottslektion som leds av en annan lärare. Sådan tid räknas inte som undervisningstid.

I *tredje stycket* anges att med planering och uppföljning avses i förordningen sådan planering och uppföljning som ingår i undervisningsuppdraget enligt 2 kap. 12 a § första stycket skollagen. En redogörelse för vad som avses med planering och uppföljning av undervisningen finns i propositionen Tid för undervisningsuppdraget (prop. 2025/26:196 s. 105.)

Intervaller för den största omfattningen av undervisningstiden för lärare i vissa skolformer

3 § Vid heltidstjänstgöring ska en lärares undervisningstid under ett läsår som mest vara inom intervallet

1. 550–650 timmar för lärare i, årskurserna 1–6 i grundskolan, anpassade grundskolan, sameskolan och årskurserna 1–7 i specialskolan,

2. 500–600 timmar för lärare i årskurserna 7–9 i grundskolan, anpassade grundskolan och årskurserna 8–10 i specialskolan,

3. 450–650 timmar för lärare i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan som undervisar i karaktärsämnen som har en yrkesinriktad profil, och

4. 450–550 timmar för övriga lärare i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan.

För lärare som har en lägre sysselsättningsgrad än heltid ska förhållandet mellan undervisningstiden och arbetstiden motsvara det som gäller vid heltidstjänstgöring.

Paragrafen innehåller bestämmelser om den största omfattningen av undervisningstiden under ett läsår för lärare i vissa skolformer, nämligen grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan. Tiden för undervisning i förskolan, fritidshemmet och kommunal vuxenutbildning regleras inte. Däremot regleras minsta omfattning av tid för planering och uppföljning av undervisningen för förskollärare i förskolan och för lärare i fritidshemmet och kommunal vuxenutbildning, se 7–10 §§.

I *första stycket* anges de intervall för undervisningstid som gäller för lärare som arbetar heltid. Med heltidstjänstgöring avses att läraren har en sysselsättningsgrad på 100 procent dvs. en genomsnittlig arbetsvecka på ca 40 timmar. Att undervisningstiden under ett läsår som högst ska vara inom intervallet innebär att lärares tid för undervisning inte ska överskrida den högsta nivån i intervallet. Däremot finns det ingen nedre gräns för hur omfattande en lärares undervisningstid kan vara. Vid en bedömning av var inom intervallet en lärare ska placeras och således vad som är den lärarens högsta undervisningstid, ska hänsyn tas till ett antal faktorer. Sådana faktorer kan t.ex. vara hur många elever som läraren har ansvar för i undervisningen och hur många av dessa som har behov av särskilt stöd. Vilka faktorer som det ska tas hänsyn till vid bedömningen regleras i 8 §, se kommentaren till den paragrafen. Bedömningen ska göras lokalt av rektor.

Av *andra stycket* framgår att för lärare som har en lägre sysselsättningsgrad än heltid ska förhållandet mellan undervisningstiden och arbetstiden motsvara det som ska gälla vid heltidstjänstgöring.

Omfattning av tiden för lärares planering och uppföljning av undervisningen

4 § För planering och uppföljning av undervisningen ska det avsättas tid som minst motsvarar undervisningstiden för lärare i

1. grundskolan årskurs 1–6,
2. anpassade grundskolan,
3. specialskolan årskurs 1–7, och
4. sameskolan.

I paragrafen regleras omfattningen av tiden för lärares planering och uppföljning av undervisningen i grundskolan årskurs 1–6, anpassade grundskolan, specialskolan årskurs 1–7 och i sameskolan.

För lärare i angivna skolformer och årskurser ska minst lika mycket tid ges för planering och uppföljning som den tid läraren genomför undervisning. Det finns ingen övre gräns för tiden för planering och uppföljning, vilket skapar utrymme att ta hänsyn till flera faktorer. I 8 § anges de faktorer som det ska tas hänsyn till vid bedömningen av vilken tid en enskild lärare minst ska ha för planering och uppföljning av undervisningen. Det är rektorn som gör bedömningen. Den lägstanivå som anges i förevarande paragraf är inte nödvändigtvis alltid ett rimligt antal timmar för planering och uppföljning av undervisningen. Regleringen sätter ett minimum och antalet timmar för planering och uppföljning behöver sedan dimensioneras av rektorn utifrån de olika faktorer som anges i 8 §, se kommentar till den paragrafen.

Det fastställs inte i paragrafen exakt när och hur lärare ska ges tid för planering och uppföljning av undervisningen. Sådan tid kan ibland ges mer intensivt i samband med studiedagar. Det behöver dock beaktas att tiden bör fördelas på ett sätt som är lämpligt utifrån praktiska synpunkter. Det är t.ex. knappast möjligt för en lärare att planera och följa upp hela läsårets undervisning vid några enstaka tillfällen. Det kan antas att planering och

uppföljning oftast behöver ske relativt nära inpå varje undervisningstillfälle. De flesta lärare behöver troligen ges tid att planera och följa upp sin undervisning regelbundet under veckan. Tiden bör därför i huvudsak fördelas jämnt över terminen. Att tiden ska användas för planering och uppföljning av undervisningen innebär att den inte ska användas till administrativa sysslor eller praktiskt arbete (som inte är direkt förberedelse för undervisning). Rektorer behöver även se till att tid kan avsättas för andra former av planering som inte är kopplat till lärarens undervisning. Det kan handla om t.ex. arbetsplatsträffar (APT), arbetslagsmöten och studiedagar där personalen planerar skolövergripande rutiner, arbetsmiljöåtgärder, utflykter eller andra delar av utbildningen. Sådan planering ska inte räknas in i tiden för planering och uppföljning av undervisningen.

5 § Utöver den tid som anges i 4 § ska det för planering och uppföljning av undervisningen avsättas tid som motsvarar ytterligare minst 10 procent av undervisningstiden för lärare i

1. årskurs 7–9 i grundskolan,
2. årskurs 8–10 i specialskolan, och
3. anpassade gymnasieskolan.

I paragrafen regleras omfattningen av tiden för lärares planering och uppföljning av undervisningen i grundskolan årskurs 7–9, specialskolan årskurs 8–10 och i anpassade gymnasieskolan.

För lärare i angivna skolformer och årskurser ska det för planering och uppföljning av undervisningen, utöver den tid som anges i 4 §, avsättas tid som motsvarar ytterligare minst 10 procent av undervisningstiden. Det finns ingen övre gräns för tiden för planering och uppföljning, vilket skapar utrymme att ta hänsyn till flera olika faktorer. Vilka faktorer som hänsyn kan tas till regleras i 8 §. Det är rektor som gör bedömningen av vilken tid en enskild lärare minst ska ha för planering och uppföljning av undervisningen.

6 § Utöver den tid som anges i 4 § ska det för planering och uppföljning av undervisningen avsättas tid som motsvarar ytterligare minst 20 procent av undervisningstiden för lärare i gymnasieskolan.

I paragrafen regleras omfattningen av tiden för lärares planering och uppföljning av undervisningen i gymnasieskolan.

För lärare i den angivna skolformen ska det för planering och uppföljning av undervisningen, utöver den tid som anges i 4 §, avsättas tid som motsvarar ytterligare minst 20 procent av undervisningstiden. Det finns ingen övre gräns för tiden för planering och uppföljning vilket skapar utrymme att ta hänsyn till flera olika faktorer. Vilka faktorer som det ska tas hänsyn till regleras i 8 §. Det är rektor som gör bedömningen av vilken tid en enskild lärare minst ska ha för planering och uppföljning av undervisningen.

7 § För lärare i kommunal vuxenutbildning ska det för planering och uppföljning av undervisningen avsättas tid som minst motsvarar 50–120 procent av undervisningstiden.

I paragrafen regleras omfattningen av tiden för lärares planering och uppföljning av undervisningen i kommunal vuxenutbildning.

I paragrafen anges att för lärare i kommunal vuxenutbildning ska det för planering och uppföljning av undervisningen avsättas tid som minst motsvarar 50–120 procent av undervisningstiden. Det finns ingen övre gräns

för tiden för planering och uppföljning vilket skapar utrymme att ta hänsyn till flera olika faktorer. Vilka faktorer som hänsyn kan tas till regleras i 8 §. Det är rektor som gör bedömningen av vilken tid en enskild lärare minst ska ha för planering och uppföljning av undervisningen.

Faktorer som påverkar omfattningen av lärares tid för undervisningsuppdraget

8 § Vid bedömning av vilken tid en lärare behöver för de olika delarna av sitt undervisningsuppdrag i enlighet med 3–7 §§ ska hänsyn tas till

1. elevgruppernas storlek,
2. antalet elever som läraren regelbundet möter i undervisningen,
3. antalet elever i behov av särskilt stöd, och
4. andra omständigheter av betydelse för elever eller lärare.

När bedömningen enligt första stycket är att en lärare har goda förutsättningar får läraren ges den största omfattningen av undervisningstiden enligt intervallen i 3 § och den minsta omfattningen av tiden för planering och uppföljning enligt 4–7 §§. Lärare som har mindre goda förutsättningar ska ges mindre undervisningstid och mer tid för planering och uppföljning.

I paragrafen anges vilka faktorer som det ska tas hänsyn till vid bedömningen av omfattningen av tiden för en lärares undervisningsuppdrag enligt 3–7 §§.

I *första stycket första punkten* anges att hänsyn ska tas till elevgruppernas storlek. Det innebär att lärare som undervisar stora elevgrupper oftast behöver ha mindre undervisningstid och mer tid till planering och uppföljning jämfört med lärare som undervisar grupper av genomsnittlig storlek. Generellt gäller att elever i de lägre årskurserna bör delas in i mindre undervisningsgrupper jämfört med äldre elever. En vanlig klasstorlek (typvärdet) är 20 elever i lågstadiet, 24 elever i mellan- och högstadiet och 32 elever i gymnasieskolans allmänna ämnen (Sveriges Lärares Statistiskt faktablad [2025:2]). Det innebär att en grupp med t.ex. 30 elever i lågstadiet kan anses vara stor medan samma antal elever i gymnasieskolan är en mer vanlig gruppstorlek. Om det är fråga om en elevgrupp om tio elever eller färre blir dock 11 § 3 tillämplig. Den bestämmelsen innebär att det får göras avsteg från omfattningen av den tid som anges i 3–8 §§, se kommentaren till den paragrafen.

Enligt *andra punkten* ska hänsyn tas till antalet elever som läraren regelbundet möter i undervisningen. Det innebär att det bör avsättas mindre undervisningstid och mer tid till planering och uppföljning om läraren regelbundet sammantaget möter många elever i sin undervisning. Exempelvis kan lärare i vissa ämnen möta ett stort antal grupper i sin undervisning utan att grupperna i sig är stora.

Det ska enligt *tredje punkten* också tas hänsyn till antal elever i behov av särskilt stöd. Om en eller flera elever ges särskilt stöd behöver en lärare ta hänsyn till detta vid planering, genomförande och uppföljning av undervisningen, eftersom det särskilda stödet är individuellt utformat. Det gäller inte minst i resursskola och anpassad skola. Lärares tid till undervisningsuppdraget behöver därför viktas även med hänsyn till det.

Det finns därutöver andra omständigheter av betydelse för elever eller lärare som enligt *fjärde punkten* behöver beaktas. Det kan t.ex. handla om undervisningsämnenas karaktär och lärarens erfarenhet av undervisning i den aktuella skolformen, årskursen eller ämnet. Det innebär t.ex. att lärare med liten erfarenhet kan behöva få färre undervisningstimmar och mer tid till planering och uppföljning. Det kan även handla om att läraren undervisar många elever som har behov av sådan stödundervisning i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik som föreslås i propositionen

Förbättrat stöd i skolan (prop. 2025/26:195). Det bör även tas hänsyn till om läraren har andra betungande arbetsuppgifter, t.ex. ett större ansvar för utveckling av undervisning på skolan. Ibland undervisar läraren grupper med en eller flera elever som är integrerade i en annan skolform än den som de är mottagna i, t.ex. elever som är mottagna i anpassad grundskola men som får sin utbildning i en grundskola (7 kap. 9 § skollagen). Även detta har betydelse för lärarens förutsättningar.

Av *andra stycket* framgår att lärare som utifrån de angivna faktorerna bedöms ha svårare förutsättningar ska ges mindre undervisningstid och mer tid till planering och uppföljning. Det är bara om läraren har goda förutsättningar som läraren kan få det maximala antalet timmar undervisning och det minsta antalet timmar för planering och uppföljning. Det är lärarens arbetssituation som helhet som ska avgöra hur mycket undervisningstid och tid för planering och uppföljning som det är lämpligt att läraren ska ha.

Den minsta omfattningen av tiden för planering och uppföljning av undervisningen för lärare i fritidshemmet

9 § För lärare ska det vid heltidstjänstgöring i fritidshemmet avsättas minst 5 timmar per vecka för planering och uppföljning av undervisningen i fritidshemmet. För lärare som har en lägre sysselsättningsgrad än heltid ska förhållandet mellan arbetstiden och tiden för planering samt uppföljning motsvara det som gäller vid heltidstjänstgöring.

Vid bedömningen av hur mycket tid som ska avsättas för planering och uppföljning av undervisningen ska hänsyn tas till

1. elevgruppens storlek,
2. antalet lärare som undervisar i elevgruppen,
3. antalet elever i behov av stöd, och
4. andra omständigheter av betydelse för elever eller lärare i fritidshemmet.

När bedömningen enligt *andra stycket* är att en lärare har goda förutsättningar får läraren ges den minsta omfattningen av tiden för planering och uppföljning. Lärare som har mindre goda förutsättningar ska ges mer tid för planering och uppföljning.

I paragrafen anges den minsta omfattningen av tid för planering och uppföljning av undervisningen för lärare i fritidshemmet och vilka faktorer som det ska tas hänsyn till när det bestäms hur mycket tid som ska avsättas för planeringen och uppföljningen av undervisningen.

I paragrafens *första stycke* anges att för lärare i fritidshemmet ska det vid heltidstjänstgöring avsättas minst 5 timmar per vecka för planering och uppföljning av undervisningen. Någon övre gräns finns inte. För lärare som har en lägre sysselsättningsgrad än heltid i fritidshemmet ska förhållandet mellan tiden för planering och uppföljning och arbetstiden motsvara det som ska gälla vid heltidstjänstgöring. Den lägstanivå som anges i paragrafens första stycke är inte nödvändigtvis alltid ett rimligt antal timmar för planering och uppföljning av undervisningen för en lärare i fritidshem. Regleringen sätter ett minimum och antalet timmar för planering och uppföljning behöver sedan vid en bedömning enligt tredje stycket dimensioneras av rektor på fritidshemmet utifrån de olika faktorer som anges i *andra stycket*. För fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet ligger det ansvaret på den personal som huvudmannen utser.

I *andra stycket* anges vilka faktorer som det ska tas hänsyn till när en bedömning görs enligt tredje stycket av omfattningen av den tid som ska avsättas för en lärares planering och uppföljning. En lärares tid för planering och uppföljning behöver t.ex. dimensioneras utifrån sådant som antalet elever i den elevgrupp som de ansvarar för undervisningen för, antal lärare som undervisar i elevgruppen och vilka behov av stöd eleverna har. Det kan även finnas andra omständigheter som det behöver tas hänsyn till. Det kan

t.ex. handla lärarens erfarenhet av undervisning i fritidshemmet, vilket kan innebära att lärare med liten erfarenhet behöver mer tid till planering och uppföljning. Tid för planering och uppföljning av undervisningen ska avsättas utanför arbetet med elevgruppen och ska användas för planering och uppföljning enskilt och tillsammans med lärarkollegor. Tiden kan också, när det är lämpligt, användas för planering och uppföljning tillsammans med annan personal i fritidshemmet som medverkar i undervisningen och med lärare som undervisar eleverna i den obligatoriska skolan. Tiden behöver inte nödvändigtvis i sin helhet fördelas jämnt mellan arbetsveckorna utan kan också användas koncentrerat beroende på behovet inom den enskilda verksamheten. Det behöver dock beaktas att tiden bör fördelas på ett sätt som är lämpligt utifrån praktiska synpunkter. Det är t.ex. knappast möjligt för en lärare i fritidshemmet att planera och följa upp hela årets undervisning vid några enstaka tillfällen. Det kan antas att planering och uppföljning oftast behöver ske relativt nära inpå varje undervisningstillfälle. Tiden bör därför i huvudsak fördelas jämnt över året. Att tiden ska användas för planering och uppföljning av undervisningen innebär att den inte ska användas till administrativa sysslor eller praktiskt arbete (som inte är direkt förberedelse för undervisning). Rektorer behöver även se till att tid kan avsättas för andra former av planering som inte är kopplat till lärarens undervisning. Det kan handla om t.ex. arbetsplatsträffar (APT), arbetslagsmöten och studiedagar där personalen planerar skolövergripande rutiner, arbetsmiljöåtgärder, utflykter eller andra delar av utbildningen. Sådan planering ska inte räknas in i tiden för planering och uppföljning av undervisningen.

Lärare i fritidshem är också ofta lärare i ett ämne i skolan. Om läraren också är lärare i skolan ska det även avsättas tid för planering och uppföljning av undervisningen i ämnet enligt den reglering som gäller för lärare i aktuell skolform.

Paragrafens *tredje stycke* motsvarar 8 § andra stycket, se kommentaren till den paragrafen.

Den minsta omfattningen av tiden för planering och uppföljning av undervisningen för förskollärare i förskolan

10 § För förskollärare ska det vid heltidstjänstgöring i förskolan avsättas minst 5 timmar per vecka för planering och uppföljning av undervisningen. För förskollärare som har en lägre sysselsättningsgrad än heltid ska förhållandet mellan arbetstiden och tiden för planering samt uppföljning motsvara det som gäller vid heltidstjänstgöring.

Vid bedömningen av hur mycket tid som ska avsättas för planering och uppföljning av undervisningen ska hänsyn tas till

1. barngruppernas storlek,
2. antalet förskollärare som undervisar i barngruppen,
3. antalet barn i behov av särskilt stöd, och
4. andra omständigheter av betydelse för barn eller förskollärare.

När bedömningen enligt andra stycket är att en förskollärare har goda förutsättningar får förskolläraren ges den minsta omfattningen av tiden för planering och uppföljning. Förskollärare som har mindre goda förutsättningar ska ges mer tid för planering och uppföljning.

I paragrafen anges den minsta omfattningen av tiden för planering och uppföljning av undervisningen för förskollärare i förskolan och vilka faktorer som det ska tas hänsyn till när det bestäms hur mycket tid som ska avsättas för planeringen och uppföljningen av undervisningen.

I paragrafens *första stycke* anges att för förskollärare i förskolan ska det vid heltidstjänstgöring avsättas minst 5 timmar per vecka för planering och uppföljning av undervisningen. Någon övre gräns finns inte. För

förskollärare som har en lägre sysselsättningsgrad än heltid i förskolan ska förhållandet mellan tiden för planering och uppföljning och arbetstiden motsvara det som ska gälla vid heltidstjänstgöring. Den lägstanivå som anges i paragrafens första stycke är inte nödvändigtvis alltid ett rimligt antal timmar för planering och uppföljning av undervisningen för en förskollärare i förskola. Regleringen sätter ett minimum och antalet timmar för planering och uppföljning behöver sedan vid en bedömning enligt tredje stycket dimensioneras av rektor på förskolan utifrån de faktorer som anges i andra stycket.

I *andra stycket* anges vilka faktorer som det ska tas hänsyn till när bedömning görs av omfattningen av tiden för en förskollärares planering och uppföljning. Tiden för planering och uppföljning behöver t.ex. dimensioneras utifrån sådant som det antal barn som ingår i den barngrupp som förskolläraren ansvarar för undervisningen i, antal förskollärare som undervisar i barngruppen och vilka behov av särskilt stöd barnen har. Det kan även finnas andra omständigheter som det behöver tas hänsyn till. Det kan t.ex. handla om förskollärarens erfarenhet av undervisning i förskolan vilket kan innebära att förskollärare med liten erfarenhet behöver få mer tid till planering och uppföljning. Om förskolläraren till exempel ansvarar för undervisningen i flera arbetslag kan det också behövas mer tid för planering och uppföljning.

Tid för planering och uppföljning av undervisningen ska avsättas utanför arbetet med barngruppen och ska användas för planering och uppföljning enskilt och tillsammans med förskollärarkollegor. Tiden kan också när det är lämpligt användas för planering och uppföljning tillsammans med annan personal i förskolan som medverkar i undervisningen. Tiden behöver inte nödvändigtvis i sin helhet fördelas jämnt mellan arbetsveckorna utan kan också koncentreras beroende på behovet inom den enskilda verksamheten. Det behöver dock beaktas att tiden bör fördelas på ett sätt som är lämpligt utifrån praktiska synpunkter. Det är t.ex. knappast möjligt för en förskollärare att planera och följa upp hela årets undervisning vid några enstaka tillfällen. Det kan antas att planering och uppföljning oftast behöver ske relativt nära inpå varje undervisningstillfälle. Tiden bör därför i huvudsak fördelas jämnt över året. Att tiden ska användas för planering och uppföljning av undervisningen innebär att den inte ska användas till administrativa sysslor eller praktiskt arbete (som inte är direkt förberedelse för undervisning). Rektorer behöver även se till att tid kan avsättas för andra former av planering som inte är kopplat till förskollärarens undervisning. Det kan handla om t.ex. arbetsplatsträffar (APT), arbetslagsmöten och studiedagar där personalen planerar förskolövergripande rutiner, arbetsmiljöåtgärder, utflykter eller andra delar av utbildningen. Sådan planering ska inte räknas in i tiden för planering och uppföljning av undervisningen.

Paragrafens *tredje stycke* motsvarar 8 § andra stycket, se kommentaren till den paragrafen.

Undantag från omfattningen av tiden

11 § Det får göras vissa undantag från omfattningen av tiden i 3–8 §§. Detta gäller om läraren

1. bedömer att det inte får negativa konsekvenser för undervisningens kvalitet eller lärarens arbetssituation i övrigt,
2. vid ett fåtal tillfällen per termin vikarierar enstaka timmar som i huvudsak planeras och följs upp av ordinarie lärare, eller
3. undervisar en enskild elev eller en mindre elevgrupp.

Undantag enligt första stycket ska ske restriktivt och får bara göras om läraren vid en helhetsbedömning får goda förutsättningar att bedriva undervisning och en rimlig arbetssituation och kvaliteten på undervisningen inte riskeras.

Undantag enligt första stycket 1 får endast ske på lärarens eget initiativ.

I paragrafen anges under vilka omständigheter det är tillåtet att göra vissa avsteg från regleringen av undervisningstid och den tid för planering och uppföljning av undervisningen som föreskrivs i 3–8 §§.

De bestämmelser som finns i 3–8 §§ utgör huvudregler. Avsteg enligt första stycket innebär att en lärare kan ges något mer undervisningstid eller något mindre tid för planering och uppföljning än vad som följer av huvudreglerna.

Av *första stycket första punkten* framgår att undantag får göras om läraren bedömer att det inte får negativa konsekvenser för undervisningens kvalitet eller lärarens arbetssituation i övrigt. Det kan t.ex. vara fallet när en lärare har lång erfarenhet och en arbetssituation i övrigt som medger något fler undervisningstimmar. Det framgår av andra stycket att ett sådant undantag endast kan komma i fråga på lärarens eget initiativ, se kommentaren till det stycket.

Av *andra punkten* framgår att undantag får göras om läraren vid ett fåtal tillfällen per termin vikarierar enstaka timmar som i huvudsak planeras och följs upp av ordinarie lärare. Det kan handla om när en lärare på kort varsel behöver vikariera för en kollega som är tillfälligt sjuk eller vid annan oplanerad frånvaro. Att undantag kan göras för enstaka timmar innebär att det endast kan handla om ett fåtal timmar vid varje tillfälle. För att undantaget ska få tillämpas ska den vikarierande läraren inte behöva planera eller följa upp lektionen i någon betydande omfattning. Syftet med undantaget är att skapa en viss flexibilitet för att kunna hantera oplanerade händelser. Om en lärares undervisningstid under ett år understiger det största tillåtna antalet undervisningstimmar, och rektor i övrigt bedömt att läraren har goda förutsättningar att ha den högsta nivån, får lärarens tid tas i anspråk för vikariat inom det återstående utrymmet utan att bestämmelsen om undantag för vikarietid behöver tillämpas. Undantaget behöver tillämpas först när vikariatet medför att lärarens sammanlagda undervisningstid överstiger det årliga taket. Det är viktigt att skolan har rutiner och personalresurser att hantera såväl kort som längre frånvaro av lärare.

Av *tredje punkten* framgår att undantag får göras om läraren undervisar en enskild elev eller en mindre elevgrupp. Med mindre elevgrupp avses här 10 elever eller färre. Exempel på undervisning som ofta sker i mindre elevgrupper och där det kan bli aktuellt med undantag är extra studietid, modersmålsundervisning, stödundervisning och undervisning av speciallärare. Läxhjälp utanför lektionstid som inte är extra studietid enligt 10 kap. 5 a § skollagen är inte undervisning. Sådan tid omfattas därför inte av bestämmelserna i denna förordning. Undantaget kan även bli aktuellt när ordinarie undervisning ges i mindre elevgrupper t.ex. av pedagogiska eller praktiska skäl.

Av *andra stycket* framgår att avsteg enligt första stycket ska ske restriktivt och bara får göras om läraren vid en helhetsbedömning får goda förutsättningar att bedriva undervisning, en rimlig arbetssituation och kvaliteten på undervisningens inte riskeras.

De möjligheter som finns att göra avsteg från bestämmelserna i 3–8 §§ regleras uttömmande i förevarande paragraf. Det är således inte tillåtet att frångå huvudreglerna i 3–8 §§ av andra skäl, t.ex. att skolan är liten eller ligger i glesbygd, lärarbrist eller besparingskrav.

Det framgår av *tredje stycket* att ett sådant undantag som anges i första stycket 1 bara får komma i fråga om det sker på lärarens eget initiativ. Detta innebär att en rektor aldrig får tillämpa undantaget genom att pressa eller tvinga en lärare till att ta fler undervisningstimmar.

Fm 2026:1